

16.9.2026

Parlamentaarisen hyvinvointialueiden tulevaisuustyön työryhmä, 4. kokous

Aika 15.9.2026 klo 14.30–16.30

Paikka Eduskuntatalo, auditorio

Osallistujat

- (x) Anna-Kaisa Ikonen, puheenjohtaja, kunta- ja alueministeri
- (x) Wille Rydman, ensimmäinen varapuheenjohtaja, sosiaali- ja terveysministeri
- (x) Aki Lindén, kansanedustaja, toinen varapuheenjohtaja, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p. (varajäsen kansanedustaja Kim Berg), paikalla klo 15.37–15.56
- (x) Sari Sarkomaa, kansanedustaja, jäsen, Kansallinen Kokoomus r.p. (varajäsen kansanedustaja Maaret Castrén), poistui klo 16.23
- (x) Mia Laiho, kansanedustaja, jäsen, Kansallinen Kokoomus r.p. (varajäsen kansanedustaja Ville Väyrynen), paikalla klo 15.12–16.23
- (x) Pia Sillanpää, kansanedustaja, jäsen, Perussuomalaiset r.p. (varajäsen kansanedustaja Kaisa Garedew)
- (x) Jani Mäkelä, kansanedustaja, jäsen, Perussuomalaiset r.p. (varajäsen kansanedustaja Veijo Niemi)
- (x) Helena Marttila, kansanedustaja, jäsen, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p. (varajäsen kansanedustaja Anette Karlsson), paikalla klo 14.45 alkaen
- (x) Hilikka Kemppe, kansanedustaja, jäsen, Suomen Keskusta r.p. (varajäsen kansanedustaja Markus Lohi), poistui klo 16.16
- (x) Antti Kurvinen, kansanedustaja, jäsen, Suomen Keskusta r.p. (varajäsen kansanedustaja Eeva Kalli), paikalla klo 14.39–15.44
- (x) Bella Forsgrén, kansanedustaja, jäsen, Vihreä liitto r.p. (varajäsen kansanedustaja Inka Hopsu), paikalla klo 14.39–15.58
- (x) Laura Meriluoto, kansanedustaja, jäsen, Vasemmistoliitto r.p. (varajäsen kansanedustaja Aino-Kaisa Pekonen)
- (x) Otto Andersson, kansanedustaja, jäsen, Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p. (varajäsen kansanedustaja Mikko Ollikainen)
- (-) Päivi Räsänen, kansanedustaja, jäsen, Suomen Kristillisdemokraatit r.p. (varajäsen kansanedustaja Sari Tanus)

(-) Harry Harkimo, kansanedustaja, jäsen, Liike Nyt r.p.

Pysyvät asiantuntijat

- (x) Ville-Veikko Ahonen, osastopäällikkö, ylijohtaja, valtiovarainministeriö (varahenkilö Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, esittelijänä)
- (x) Minna Saario, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö (varahenkilö Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö)
- (x) Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, sisäministeriö (varahenkilö Tiina Snellman, strategia- ja ohjausyksikön johtaja)
- (x) Piia Aarnisalo, johtaja, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (varahenkilö Otto Helve, johtaja)
- (x) Marko Korhonen, hyvinvointialuejohtaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue, (varahenkilö Juha Jolkkonen, sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan toimialajohtaja, Helsingin kaupunki)
- (x) Minna Korkiakoski-Västi, toimitusjohtaja, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (varahenkilö Marina Kinnunen, hallituksen varapuheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja)

Sihteeristö

- (x) Antto Korhonen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
- (x) Elina Vesterinen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
- (x) Laura Pitkänen, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö
- (x) Virpi Vuorinen, aluetalouden päällikkö, valtiovarainministeriö
- (x) Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
- (x) Johanna Sorvettula, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö
- (x) Erkki Papunen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
- (x) Elina Palola, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
- (x) Niina Kiviaho, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö, poissa
- (x) Tuula Kieseppä, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
- (x) Teija Mankkinen, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
- (-) Liina-Kaisa Tynkkynen, hyvinvointialueiden rahoitustiimin päällikkö, johtava tutkija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- (x) Peter Johansson, pelastusjohtaja, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
- (x) Arja Pesonen, ekonomisti, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Kutsuttuna

- (x) Mari Rantanen, sisäministeri, poistui klo 15.58
- (x) Timo Kerttula, erityisavustaja, sisäministeriö
- (x) Alexis Vartiainen, erityisavustaja, valtiovarainministeriö
- (x) Nuutti Hyttinen, erityisavustaja, sosiaali- ja terveysministeriö

- (x) Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
- (x) Solveig Pöysti, projektisihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaaminen, edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen ja pysyvän asiantuntijan muutoksen toteaminen

Puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen avasi kokouksen 14:34. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja. Puheenjohtaja toivotti tervetulleeksi kokoukseen sisäministeri Rantasen.

H23-verkoston puheenjohtajuus siirtyy Marko Korhoselta Juha Jolkkoselle. Juha Jolkkonen osallistuu parlamentaarisen hyvinvointialueiden tulevaisuustyön kokouksiin seuraavasta kokouksesta alkaen.

Vasemmistoliiton jäsen on vaihtunut kansanedustaja Laura Meriluotoon ja hänen varajäsenenään toimii kansanedustaja Aino-Kaisa Pekonen.

2. Hyvinvointialueiden itsehallinnon ja valtion ohjauksen suhde

Noora Heinonen valtiovarainministeriöstä alusti hyvinvointialueiden itsehallinnosta sekä itsehallinnon ja valtion ohjauksen suhteesta. Kimmo Kohvakka sisäministeriöstä alusti pelastustoimen ohjausmalleista niiden hyötyjen ja haasteiden kautta. Sosiaali- ja terveysministeriön Minna Saario alusti nykytilan vaiheittaisesta uudistamisesta sekä alueiden vahvan itsehallinnon ja vahvan kansallisen hallinnan tasapainosta. Ville-Veikko Ahonen alusti valtiovarainministeriön näkökulmasta ohjauksen uudistamisesta nykytilaa kehittämällä. Minna Korkiakoski-Västi Hyvil Oy:stä alusti hyvinvointialueiden näkökulmasta itsehallinnon ja valtionohjauksen suhteesta.

Keskustelun lähtökohtana oli, että hyvinvointialueiden itsehallinto poikkeaa kuntien asukkaiden itsehallinnosta: alueiden tehtävät, velvoitteet ja rahoitus ovat tiukasti säänneltyjä. Valtion ohjauksen tavoitteena on turvata hyvinvointialueiden kyky järjestää lakisääteiset palvelut yhdenvertaisesti koko maassa.

Alustuksissa korostettiin tarvetta kehittää palveluiden järjestämisen ja rahoituksen riittävyyden arviointia, vahvistaa kansanvaltaisuutta sekä rakentaa valtion ohjausta entistä pitkäjänteisemmäksi ja ennakoivammaksi. Lisäksi todettiin tarve varmistaa alueellisten ja valtakunnallisten suorituskykyjen riittävyys pelastustoimessa.

Hyvinvointialueiden näkökulmasta toimiva itsehallinto edellyttää tavoitteisiin perustuvaa, koordinoitua valtionohjausta sekä riittävää liikkumavaraa palveluiden järjestämisessä. Alueiden puheenvuorossa todettiin, että alueilla on parhaat edellytykset löytää paikallisiin tarpeisiin soveltuvia ratkaisuja, minkä vuoksi lainsäädännön tulisi nykyistä paremmin huomioida myös alueelliset erityispiirteet.

Keskustelussa vallitsi laaja yhteisymmärrys siitä, että alueiden ja valtion välisen suhteen nykymalli on tarkoituksenmukaista säilyttää, mutta sitä tulee edelleen kehittää. Kehittämisen painopisteeksi nousivat erityisesti ohjaus, rahoitus, itsehallinto, alueiden yhteistyö ja tiedolla johtaminen.

Valtion ohjauksen ja alueellisen itsehallinnon välille nähtiin tarve löytää nykyistä toimivampi tasapaino. Ohjausta pidettiin jo vahvana ja paikoin liian yksityiskohtaisena. Keskustelussa kannatettiin siirtymistä strategisempaan ja tavoiteperusteisempaan ohjaukseen, jossa valtio määrittää yhteiset tavoitteet, vision ja palvelujen vähimmäistason, mutta alueille jää riittävästi liikkumavaraa toteutustapojen valintaan. Alueellisen demokratian vahvistamista pidettiin tärkeänä.

Rahoitus nousi keskustelussa keskeiseksi kehittämiskohteeksi. Rahoitusmallin tulisi nykyistä paremmin tukea yhdenvertaisuutta, vaikuttavuutta ja pitkäjänteistä kehittämistä sekä huomioida alueiden erilaiset väestö- ja palvelutarpeet. Samalla nähtiin tarpeelliseksi arvioida lakisääteisten tehtävien ja käytettävissä olevan rahoituksen suhdetta.

Palvelujen yhdenvertaisuuden nähtiin edellyttävän sekä kansallisia linjauksia että mahdollisuutta sovittaa palvelut alueellisiin tarpeisiin. Keskustelussa nostettiin esiin tarve selkeyttää julkista palvelulupausta ja palveluvalikoimaa sekä vahvistaa vaikuttavuuteen ja näyttöön perustuvaa toimintaa. Erityisesti vaativissa palveluissa ja erikoissairaanhoidossa nähtiin tarvetta nykyistä vahvemmalle kansalliselle koordinaatiolle, hyvinvointialueiden yhteistyölle ja työnjaolle.

Lisäksi keskustelussa korostuivat johtamisen kehittäminen, normien ja hallinnollisen byrokratian kriittinen tarkastelu sekä tietojärjestelmien ja hankintojen kansallisen yhteistyön vahvistaminen. Pelastustoimessa keskeisiksi kysymyksiksi nousivat muuttuva turvallisuusympäristö, rahoituksen riittävyys, yhteishankinnat sekä kansallisen ohjauksen ja alueellisen toimintakyvyn yhteensovittaminen.

Kokonaisuutena keskustelussa korostui pyrkimys kehittää nykyistä järjestelmää siten, että vahva kansallinen tavoitteenasettelu, alueellinen itsehallinto, palvelujen yhdenvertaisuus ja julkisen talouden kestävyys muodostavat nykyistä toimivamman kokonaisuuden.

3. Kokoussuunnitelma

Finanssineuvos Antto Korhonen, valtiovarainministeriö

Antto Korhonen esitteli työryhmän kokoussuunnitelman. Rahoitusjärjestelmän käsittely on laajuutensa vuoksi jaettu kahteen kokoukseen. Parlamentaarikoiden toiveesta pelastustoimen asioita käsitellään erillisessä kokouksessa alkuvuodesta 2027. Lisäksi vuoden 2027 alussa järjestetään yhteinen kokous kuntien tulevaisuutta käsittelevän parlamentaarisen työryhmän kanssa.

4. Muut esille tulevat asiat

Ei muita asioita.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:26.